

BRUNGUL, a. 2. 1) Gul, skiftande i brunt. — 2) Af en färg, som utgör en lika blandning af brunt och gult. — *Brunghet*, f. 3.

BRUNHET, f. 5. Egenskapen att vara brun.

BRUNHÄRIG, a. 2. Som har brunt hår.

BRUNKALK, m. 3. Ett mineral, bestående af kolsyrad kalk med kolsyrad jernoxid och talkjord.

BRUNKOL, n. 5. Organiskt mineral, som håller kol, jemte väte, syre och något kväve. Till dess arter hör Gagat.

BRUNKULLA, f. 1. Ört af släktet *Satyrum*, med svartbruna, väluktande blommor. *Satyrum nigrum*.

BRUNKÅL, m. 2. sing. 1) Ett slags högväxt kål med stora, brunaktiga blad. *Brassica rubra*. — 2) Maträtt af denna växt.

BRUNKÄRA, f. 1. Ört af släktet *Brunskära*, med gula blommor och strålblommig kant. *Coreopsis bidens*.

BRUNLETT, a. 1. Se *Brunett*.

BRUNMÅLA, v. a. 1. Måla brun. — *Brunmålande*, n. 4. o. *Brunmålning*, f. 2.

BRUNN, m. 2. 1) Djupt hål, gräfdt i jorden och inantill till på sidorna vanligtvis omgifvet af stenmur, gjordt enkom i ändamål att derur hämta dricksvatten. *Artesisk b.*, se *Artesisk*. — 2) a) Helsobrunn. *Dricka b.*, en längre tid, under iakttagande af diet, dricka på morgnarna vissa glas vatten ur en helsobrunn, eller äfven af ett artificiellt helsovatten. Se *Helsobrunn*, *Surbrunn*. — b) Ställe, der en sådan helsobrunn finnes, och der sjuke sommartiden vistas, för att begagna dess vatten. *Medevi*, *Porla*, *Ramlösa b.*

BRUNNÄCKE, m. 2. pl. — *nackar*. En fågelart af Andsläktet. *Anas Glaucio*.

BRUNNEN, a. p. 2. neutr. — *et. Väl b. gödsel*, som legat tillräckligt länge, för att vara väl användbar till åkerns gödning.

BRUNNING, f. 2. (i pergamentsmakeri) Blötning i svagare kalkmjölk.

BRUNNSBAL, m. 3. Bal, som anställes vid en helsobrunn.

BRUNNSBÄCKEN, n. 5. Kringmurad fördjupning, hvari brunnsvatten hålles samladt, eller hvaruti vattnet från en springbrunn faller.

BRUNNSDOKTOR, brunnsdä'cktarr, m. 3. (ut-talas i pl. — *däcktörrär*.) Se *Brunnsläkare*. [-doctor.]

BRUNNSDRICKNING, f. 2. 1) Begagnande af en helsobrunn eller af artificiellt helsovatten. *B. är ofta ganska välgörande*. — 2) Tiden, hvarunder någon dricker brunn. *Under hennes b. hände en dag, alt . . .*

BRUNNSGRÄFVARE, m. 5. 1) En, som är sysselsatt med att gräfva en brunn. — 2) En, som äger mycken erfarenhet i brunners gräfvande.

BRUNNSGYTTJA, f. 1. Mineralisk gytta, som finnes vid vissa brunnar, och som begagnas för helsobad.

BRUNNSGÅRD, m. 2. Inhägnad gård vid en helsobrunn.

BRUNNSGÄST, m. 3. Person, som vistas vid en helsobrunn, för att begagna dess vatten för sin helsa.

BRUNNSHINK, m. 2. Brunnsämbar, fastgjordt vid nedra ändan af en lång stång, som hänger ned ifrån brunnsvängeln.

BRUNNSHJUL, n. 5. Hjul med en kring-löpande jernkedja eller lina, vid hvars ända ett ämbar är fästadt, som nedsänkes eller uppdrages ur brunnen, då man kringryder hjulet åt ena eller andra sidan.

BRUNNSHUS, n. 5. 1) Öfverbyggnad öfver en brunn. — 2) Hus, uppbygdt öfver en helsobrunn, der brunnsväter samlas, under det de dricka af helsovattnet, der gudstjenst hålles och äfven nöjen, såsom baler, konserter, tillställas.

BRUNNSHÅL, n. 5. Det grädda och kring-murade hålet till en brunn.

BRUNNSINTENDENT, brunnsintända'nt, m. 3. Person, som har öfverupseendet vid en helsobrunn.

BRUNNSKANT, m. 3. Inre kanten af ett brunnskar.

BRUNNSKÄR, n. 5. Stenbeläggning ofvantill omkring brunns-hålet.

BRUNNSKEDJA, f. 1. Kedja, vid hvars nedre ända brunnsämbaret är fästadt, hvaruti vatten upp-hämtas ur en brunn.

BRUNNSKRANS, m. 2. Se *Brunnskar*.

BRUNNSKROK, m. 2. Krok, hvari ett brunns-ämbar hänger.

BRUNNSKUR, m. 3. Nyttjandet af mineral-vatten till någon viss sjukdoms botande eller till en svagare helsas återställande.

BRUNNSLINA, f. 1. Lina, groft tåg, som användes till vattnets upphinkning ur en brunn.

BRUNNSLOCK, n. 5. Lock öfver ett brunns-hål.

BRUNNSLÄKARE, m. 3. Läkare, som sköter helsövarlden vid en helsobrunn.

BRUNNSMÄSTARE, m. 3. Underordnad per-son, som har närmaste tillsyn öfver sjelfva brunnen vid en helsobrunn, upphämtar och ihäller i glasen vattnet, när brunns-gästerna vilja dricka, o. s. v.

BRUNNSNÖJE, n. 4. Förlustelse, tillståld för brunns-gäster.

BRUNNSORT, m. 3. Ort, ställe, der en hel-sobrunn är belägen.

BRUNNSPUMP, m. 2. Pump, hvarmedelst brunnsvatten uppföras.

BRUNNSRENSARE, m. 3. En, hvars yrke är att rensa brunnar.

BRUNNSREP, n. 5. Se *Brunnslina*.

BRUNNSRÖR, n. 5. Rör af trä, jern, bly, sten eller lera till ledning af brunnsvatten.

BRUNNSSAL, m. 2. eller

BRUNNSSALONG, brunnsalång, m. 3. Stort rum i ett brunns-hus, beläget närmast intill sjelfva brunnen, och der brunns-gästerne samlas, när de dricka af helsovattnet.

BRUNNSSALT, n. 5. Salt, som finnes i brun-nar eller i någon viss brunn. Sådana äro kalk-och talksalter, kolsyradt och svafvelsyradt natron, m. fl.

BRUNNSSKRANK, n. 5. Skrank omkring en brunn.

BRUNNSSVÄNGEL, m. 2. pl. — *svänglar*. En i ena ändan gröfre och tyngre svängel eller balk, fästad upptill i en stark ståndare eller stolpe, och vid hvars lättare och smalare ända en lång stång hänger, med en jernkrok i nedra ändan, hvarvid brunnsämbaret är fästadt.

BRUNNSSÄLLSKAP, n. 3. o. 5. Sällskap af brunns-gäster.

BRUNNSTAK, n. 5. Tak öfver en brunn (bem. 1 o. 2).

BRUNNSTAPP, m. 2. Tapp, vid hvars kring-rydande vattnet rinner fram ur röret på en brunn.

BRUNNSTERMIN, brunnsstärmin, m. 3. Viss bestämd tid under sommaren hvarje år, då helso-brunnar få besökas af brunns-gäster. *B-erna äro för hvarje år vanligtvis två*.